

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

A válság kérdése.

Kassa, június 5.

Van-e válság? Ezt kérdezi mindenki, aki érdeklődik a magyar politikai élet jelenségei iránt, s ki ne érdeklődne. A miniszterek azt mondják, hogy nincsen válság. Illetve a kormányzatban részleges válságról szó nincsen, nem is lehet. A kormány tagjai szolidárisak s együtt állnak, maradnak vagy mennek. Ezt már annyiszor hangoztatták, hogy egyszer már elhihetnék azok a hirhangok is, amelyek minduntalan a részleges válságról beszélnek s mely, úgy látszik, nagyon tetszene nekik.

Másként állna a dolog egy teljes kormányválsággal. Ez akkor állna be, ha a kormány olyan akadályokba ütközne, amik hátráltatnák adott programja beváltásában. Ha nem bírná megtenni azt, aminek megtevésére vállalkozott. Ha nem bírná betartani azokat az ígéreteket, amiket a nemzetnek tett. Ez esetben állhatna be egy teljes kormányválság, a kormány tagjai ugyanis ekkor együttesen hagynák ott pozícióikat. Ezt kijelentették Andrassy és Apponyi is, hozzátevé azonban, hogy ezuttal ilyen válságról szó nincsen.

Ebből mindenki csak azt olvashatja ki, hogy a válsághírek ezuttal is tulzottak, mint már annyi másszor voltak. A pártbomlást mindenestre szeretnék ezek a hírek és híreszkék megcsinálni, de eleddig nem sikerült nekik. Egyáltalán a szunyognak elefántta való fölfúvására nem sokat adnak már az emberek.

Egy általános kormányválságot pedig ma nem lehetne másként elképzelni, mint csak abban az esetben, ha a kormány a nemzeti követelményeket nem bírná megvalósítani s ezért távozna a helyéről. Ez csak annyit jelenthetne, hogy fölülről bukna. Ismételjük, erről sincsen most szó, de ezekkel a minduntalan felcsapódó válsághírekkel szemben kívánatos a helyzet tisztázása.

A kormány az országgyűlés igen nagy többségének a bizalmát bírja. Teljes és osztatlan bizalmát. Mert az, hogy egyes képviselők a törvényjavaslatok tárgyalása alkalmával részletkérdéseknél más véleményen vannak, mint egyes javaslat, az nem jelent mást, csak azt, hogy a nemzeti kormány többsége nem a régi mameluktábor Fejbólintó Gáboraiból, hanem önálló véleményü parlamenti tagokból

alakult. Itt, az országgyűlésen tehát a kormányjavaslatoknak el nem fogadása jelenleg kizártnak tekinthető, mert a kormány természetesen a nemzeti érdekeket védő javaslatokkal áll csak elő, amik elfogadása szükséges.

Akadályt tehát itt nem találhat a kormány. S így csak arra lehet eshetőség, amelynél fogva válság esetleg, valamikor, beállhat, ha a kormány a nemzeti javaslatokat Bécsben nem tudná keresztülvinni s ott találna váratlan akadályra. Váratlan akadályra — mondjuk, mert e tekintetben ezuttal csak különös és nem várt dolgok okozhatnának galibát. Mert az országgyűlést megnyitó trónbeszéd maga is hangsúlyozta a korona álláspontját, hogy a közelmúlt sajnálatos eseményeivel szemben az alkotmányos jogrend biztosítandó

Kimondotta, hogy az erre való munkásságot még csak elodázni sem lehet. Már most két ilyen fontos kérdés van: az általános választói jog és az alkotmánybiztosítékok. Ez utóbbit előbb kell rendezni, mint a másikat, mert csak így lehet biztosítani az általános választó jog behozatala után a választásokon kialakuló többség kormányzási jogait. Ezekben a kérdésekben folynak most a tárgyalások, amik természetesen nem könnyűek s éppen nem tartoznak a labdamódra felfújható dolgok közé. Hát a valóságban abból a hirhedt válságkérdésből ezuttal csak ennyi mutatkozik, a többi mese, szélnek eresztve onnan, ahol visszasírnák akár a darabontvilágot is.

Álhir József főhercegről.

A Margitsziget megvétele.

Mi igaz a telekügyből?

A fővárosban megjelenő „Az Ujság” tegnap a Margitsziget vételi ügyével kapcsolatosan pozitív hírként regisztrálja, hogy azokat a telkeket, amiket a vételárba kerek szám csak negyedfél millióba számítottak, a királyi herceg már is eladta nyolc millióért és ebből azt a következtetést vonja le, hogy a vételből kifolyólag a főváros vesztesége máris ötödfél millió korona. Illetékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy ebből a híresztelésből egy árva szó sem igaz.

A valóság az, hogy még ma sem biztos, melyek lesznek a szóban levő telkek, azok eladásával tehát még foglalkozni sem

lehetne, de senkinek eszébe sem jutott, hogy ilyesmivel foglalkozzék.

A tiszta valóság illetően konstatálása után a közönség elbirálására bizzuk annak a megítélését, hogy egy magát „komoly”-nak tartó lap ilyen légből kapott koholmányt a pozitív híradás látszatával felfujva bocsájt nyilvánosságra anélkül, hogy ilyen súlyos támadás alapját képező híresztelés pozitívítását, illetőleg meggyőződést szerzett volna.

A tisztességtelen verseny.

A törvényjavaslat előkészítése.

Az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági érdekképviselők már évek hosszú sora óta követelik, hogy a tisztességtelen verseny elleni védekezés törvényhozási uton tétessék lehetővé. A legutóbbi évek izgalmas politikai eseményei közepett szinte szó se lehetett erről, dacára annak, hogy az elvaduló állapotok mindinkább tarthatatlanná tették a tisztas vállalkozás helyzetét. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter most módját igyekszik ejteni annak, hogy az égetővé vált kérdéseket megoldás elé vigye s hogy ekként a méltán aggódo érdekeltséget megnyugtassa.

A tisztességtelen verseny ellen való védekezésről szóló törvényjavaslat most közzétett előadói tervezete bizonyára rendkívüli érdeklődést fog kelteni országsszerte. A törvényjavaslat előadói tervezetének alap és irányelvei szerencsésen vannak tétéles rendelkezésekbe foglalva. E részben egyébként a kereskedelmi miniszterium meg fogja hallgatni az összes érdekképviselőket, a mely célból június hó 15-ére szakértekezletet hív össze. Addig az érdekeltség alaposan áttanulmányozhatja a nagyfontosságú javaslatot, melyet alább kivonatossan ismertetünk.

Szól a tervezet a valóságnak meg nem felelő adatok és árumegjelölések használatáról; a végeladások és árverések körében folytatott tisztességtelen versenyről; a hólabda, illetőleg jogosító-bárca rendszerű szerződésekről, amelyeket megtilt; a versenyvállalat nevének, cégének és egyéb különös ismertetőjelének, valamint a jellegzetes árumegjelöléseknek és árufőlszereléseknek jogosulatlan, vagy összetévesztésre alkalmas módon való használatáról; a versenyvállalat hirnevének vagy hitelének csorbításáról és az üzleti és üzemi titkok elárulásáról.

A törvény a tisztességtelen verseny ügyét a versenytársak, azaz a hasonnemű vállalatok érdekeinek és jogainak védelme szempontjából szabályozza s azokban az esetekben is, amelyekben a tisztességtelen verseny a versenytársak ellen csak közvetve irányuló eljárásban (cselekvésben vagy mulasztásban) nyilvánul meg, az illető cselekményhez közérdekből is füzendő jogkövetkezmenyeket elsősorban a versenyvállalatok oltalomra való igényének szem előtt tartásával állapítja meg.

A tisztességtelen versenynek bármily alakban való megnyilvánulása jogkövetkezmenyekkel jár. Az, aki tisztességtelen eszközökkel folytat versenyt: az a kifogás alá

eső eljárásának abbahagyására és a versenytársának netán okozott kár megtérítésére minden esetben kötelezhető. A versenytársak a sérelmes cselekmény e követőjével szemben érvényesítendő abbahagyási és kártérítési igényeik kifejezett elismerése által általános, a tisztességtelen verseny minden, alanyi jogkörüket érintő megnyilvánulásával szemben érvényesíthető jogvédelemben részesülnek. Ugy az abbahagyási, mint a kártérítési igények — melyek három éven belül elévülnek — polgári peres uton és pedig a kereskedelmi ügyekben eljáró bíróságok előtt érvényesítendők.

Büntető, azaz kihágásként való üldözés csakis ott foglal helyet, ahol a tisztességtelen eszközök nem közvetlenül a versenytárs irányában nyertek alkalmazást s ez evőközönségének elvonása által csak közvetve károsodik, s ahol e szerint csak a közforgalom veszedelembé sodorta rendjének és biztonságának védelme címén van a tisztességtelen versenyzeszközök használata folytán közvetlenül károsodó elem oldalmát is biztosító hatósági üldözésnek helye. Büntetésül ezen felül csakis a tisztességtelen versenybeli cselekmények sujtatnak, amelyek összes minősítő lényeges ismérvei magában a törvényben vannak szorosan körülríva. Ezek: 1. Valótlan, megtévesztő adatok és megjelölések használata; 2. hólabda (hydra) rendszerű szerződéses kötése; 3. végeladásoknak és árverésnek engedelem nélkül való hirdetése s a vonatkozó engedellemmel visszaélés esetei. Büntető megtorlásnak akkor is helye van, ha az illető cselekményt kimutatólag csak gondatlanságból követte el.

Városi berházak.

A lakásdrágaság orvoslása.

A főváros példát mutat.

A kassai lakásviszonyok rendezése haszthatatlan teendő. A háziurak a lakásbérek kivetésével már tulszárnyalják a fővárost. A kassai vasutasok memoranduma, melyben hivatalos kimutatást közölnek a kassai lakásviszonyokról, megdöbbenő adatokat tartalmaz. Négy szobás lakások ára a belvárosban 1600 korona, három szobásé 1000 korona, kétszobásé 760 korona. A belterület mellékutcaiban 1300, 1075 és 600 korona között váltakozik, aszerint 4, 3 vagy 2 szobás a lakás. A külterületen sem jobb a helyzet, a lakások ára ott is a vonatkozó arányban oszlik meg: 4 szobás lakás 900 1200 kor., 3 szobás lakás 840—980 kor., 2 szobás lakás 500—640 korona.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy az adatok a háztulajdonosok által az adóhivatalnál bevallott lakásbérekre vonatkoznak. Közismert tény pedig az, hogy a háziurak legtöbbje az adókivetéstől való félmében nem vallja be a szedett házbér teljes összegét. A legtöbb házbán tehát a lakásbérek összege a közölt kimutatást is jóval tulszárnyalja.

De ha pusztán ezeket az adatokat vesszük zsinórmértékül, akkor is elodázhatatlan szükség gyanánt jelentkezik a házbérvizonyok rendezése. Kassa garnizon város és nagy tisztviselő-telep, katona, tisztviselő a társadalom zömét alkotja.

Erős iparos és kereskedő osztálya nincsen. Természetesen, hogy a szegénység is innen ered. A szűkre szabott fizetésből tengődő tisztviselő nem élénkítheti a város pénzforgalmát. Azért nem gyarapodik Kassán a kereskedő és iparos osztály, sőt évről-évre jobban és jobban satnyul. A hol nincs gazdag kereskedő és iparos társadalom, az a város építkezésében is stagnál. Mint a hogy Kassán az építkezés tényleg megakadt. A régi házak tulajdonosai tehát uralják a helyzetet. Diktálnak árakat és nekünk fizetni kell.

A város segíthet a dolgon, ha megbátározik a városi berházak gondolatával. Budapest most határozta el, hogy 2—3 szobás és egy szobás lakásokra berendezett berházakat épít. A költségeket amortizálja a lakások bére — hasznot ebből a szociális tevékenységből elérni nem akar!

Mi akadály van e terv megvalósításának Kassán! Ha csak az nem, hogy a városi közgyűlés tagjai tulnyomóan háziurak?

Mitől jó ez?

(A színházkérdés és a közönség. — Székely-Doby Gézárt presszionálja a „párt!” — Majd felelünk december 8-án.)

Kassa sok tekintetben Potemkin város. Valamikor gazdag híreről most kiderült, hogy koldus szegény. A Takarékpénztár kétes követelése között ott szerepelnek a „tekintélyek” is, kik nagyrészt vagyoni befolyásuk révén emelkedtek a közönség vállain fölfelé. A gazdasági krach tehát beigazolta, hogy Kassán, a jómódu polgárság — nem egyéb családok látszatnál. A látszathoz tartozik a *párt-fogalom* is Kassán. Ha a város választóit megszavaztatnók, melyik kassai párthoz tartozónak vallja magát, jogos csodálkozással kérdeznék:

— Hát van párt Kassán?

Mert a párt nem vezérekéből, nem pártlapból áll, hanem *pártprogramból és párttagokból*.

Mi ezennel nyílt kérdésben felkérjük a kassai polgárságot, adjon nekünk felvilágosítást, tud-e Kassán létező politikai párt-ról, melynek kimondott pártprogramja van és megszámlált párttagok fölött rendelkezik. Addig is míg a kérdésre választ kapunk, a párt nélküli pártlap, az Abauj-Kassai Közlöny egyik ujdonságára térünk vissza.

Székely-Doby Gézárt a nevezett ujság megpirongatta, amiért a lőcsei-ház mindenható véleménye ellenére, megkockáztatta annak a bebizonyítását, hogy a közönség véleménye más.

Megkockáztatta pedig a színház kérdés ügyében. A közgyűlésnek ugyanis a színházi választmány azt javasolta, hogy pályázat mellőzésével adja ki a színházat Komjáthynak. Mindenesetre hozzáértő emberek véleményét megszokás hallgatni — még a közgyűlésen is. Am Szauberer Béla filipikája után a közgyűlés nemcsak, hogy mellőzte a választmány javaslatát, hanem a pályázat kiírásával egyidejűleg a színházi szubvenciót is leszállította.

A kultrátlan eljárás a közönség általános visszatetszésével találkozott. Székely-Doby Géza, aki a közgyűlésen is helyes érzékkel védelmére kelt a színházi választmány javaslatának, a nevezetes közgyűlés után elhatározta, hogy bebizonyítja, minő más a közönség véleménye.

Iveket csinált s pár nap alatt több száz aláírás gyűlt egybe, mely Komjáthyt maradásra bírta. Már most kérde az Abauj-Kassai Közlöny, hogy:

— mitől jó ez?

Hát attól jó, hogy a kassai közönség jogot formál ahhoz, hogy ügyeit úgy intézzék, amint az a közérdeknek megfelel. Attól jó ez a mozgalom, hogy ha tetszik tanuljanak belőle az illetékes tényezők. Tanulják meg, hogy a klikkszerű despotizmussal torzik vagyunk.

Az elbizakodottak persze ezt nem hiszik! Csak legyünk türelemmel december 8-áig! Addig sok minden történik Kassán! A színházkérdésben a közönség elítjének tüntető állásfoglalása igen jó jel azok számára, kik egészséges társadalmi és politikai alakulás után vágyódnak.

UJDONSÁGOK.

— **A F. M. K. E. jubileuma.** Az ország nagy közművelődési egyesületeinek egyike a F. M. K. E., amely 1882-ben alakult, augusztus 8-án tartja negyedszázados fennállásának emléktünnepét Nyitra városában, az egyesület székhelyén. A város ez alkalomra vendégül várja a Felvidék egész magyar értelmiségét és nagy ünnepekre készül, a melyekre meghívja a kormányt, az országgyűlést, az ország összes magyar közművelődési egyesületeit, a felvidéki vármegyék összes főispánjait, országgyűlési képviselőit és politikai hatóságait, valamint az egyesület tizenegy törvényhatósági osztályának képviselőit. Említésreméltó, hogy a nagy közművelődési egyesületek között a F. M. K. E. az első, amely jubilál és hogy az egyesület az elmúlt negyedszázad alatt többet, mint egy milliót fordított magyar kulturális célokra.

— **Kassa és a koronázási jubileum.** A király koronázásának 40 éves évfordulójára a város részéről a hivatalos ünnep eddig még nincs megállapítva. Éder Ödön polgármester erre vonatkozó javaslatait még nem hozta nyilvánosságra. A város valószínűleg a szombat délelőtt tartandó ünnepélyes isteni tiszteleteken az összes elekezetek templomában képviseltetni fogja magát.

— **Milyen időnk lesz?** Meteor írja lapunknak: Junius eleje változatosnak ígérkezik, elegendő csapadékkal. Az idő csak a 4-ik csomópontot követőleg változik át állandóbb jellegűvé, amidőn ezt követőleg ismét a 8-ik csomópont hatáskörében jöhet elő valamely szeles, vagy zivataros változás.

— **A kis fiu csábitója.** E hó 2-án Kunyás Sándor, Pacsirta utca 16. szám alatt lakó bognármester jelentést tett a rendőrségnek, hogy 5 éves kis fia hazulról nyomtalanul eltűnt. Tegnap azután megkerült a gyerek. A poprádi rendőrség kényszerütleve Kássára küldte a csöpp fiut. A gyermek elbeszélése szerint vasárnap délután az állomás körül ögyelgett, mikor egy szalmakalapos ur magával hívta. Váltott neki jegyet s vele együtt beszállt a kis fiu a kupéba. Menet közben a fiucska szepegni kezdett, mire a szalmakalapos ur 40 fillért adott neki, s maga leszállt a vonatról. Hogy melyik állomáson arról nem tud felvilágosítást adni. Poprád közelében a siró gyermeket gondjaiba vette a kalauz s miután elmondta, hogy Kassán laknak szülei, átadta a rendőrségnek, mely Kássára hozta. Hogy az ismeretlen szalmakalapos férfi minő célzattal csábitotta magával a gyermeket, az eddig megállapítható nem volt.

— **Widder Mór meghalt.** A kassai fogyasztási adóhivatal igazgatója Widder Mór, ügyvéd tegnap este fél 8 órakor hosszas szenvedés után élete 62-ik évében meghalt. Az elhunyt 1898-óta a városi fogyasztási adóhivatal igazgatója, mikor is a város a regálebérlő társaságtól házi kezelésbe vette a fogyasztási adókat. Widder Mór választott tagja volt a törvényhatósági bizottságnak. A szabadelvű politikai kornak idején a kassai szabadelvű párt oszlopos tagja volt. Jelentékeny vezető szerepe volt a képviselőválasztások alkalmával s politikai elveiért sok áldozatot hozott. Az elhunyt agglegény sorsban halt meg, s közeli rokonai a nagy kiter-

jedésü Widder család gyászolja halálát. Holnap d. u. 3 óraker tetetik.

— **Leontjev Tatjana a fegyházban.** Bernből táviratozzák: A szociáldemokraták berni lapja, a Tagwacht, mozgalmat indított meg Leontjev Tatjana érdekében és a berni kanton-tanács sok tagja csatlakozott az akcióhoz, amelynek az a célja, hogy engedjék el Leontjev Tatjana negyedfél évi fegyházbüntetését, mert a pör során és azóta is megbizonyosodott a boldogtalan leány morális feddhetetlensége, becsületes őszintesége és önfeláldozó jelleme. A kibocsátott felhívás hangoztatja, hogy Leontjev Tatjana ideális álmódzó, de nem vétkes. Általános azonban a vélemény, hogy a fiatal leány nem fog kegyelmet kapni, annál is kevésbé, mert a közvélemény is azt tartja, hogy büntetése enyhe.

— **A vasuti raktár fosztogatója.** Nagy Jánosné kassauifalusi asszony tegnap tetten éretett, amidőn a vasuti állomáson az egyik nyitott raktárban egy késsel felhasított zsák tengeriből, a kukoricát lopta. A tolvaj asszonyt a vasuti őr bekísérte a rendőrségre. Most az ügyészégi fogházban várja megérdemelt büntetését.

— **A Kossuth Lajos-utcai betörés ügyében a rendőrségi nyomozás eddig sikertelen maradt.** A vakmerő betörő, aki Krausz Hermin károsult szemeláttára lopta el éjjel szobájából az ékszereket, eddig még nem került kézre. A rendőrség gyanuja a szomszédos ház építkezésénél dolgozó munkások valamelyike ellen irányul, a betörő a helyi viszonyokkal ismerős férfi kell, hogy legyen. A nyomozást megnehezíti, hogy a rendőrség kevés számú nyomozó közeg felett rendelkezik.

— **Sternberg Adalbert gróf regénye.** Bécsben épp most jelent meg Sternberg Adalbert gróf egy regénye, amelynek címe: A keresztény isten és a zsidó isten. A regény cselekménye bécsi millieuben játszódik le. Schwandorf gróf nagybirtokos egy színésznő halójába kerül s kedvéért elhanyagolja feleségét és gyermekeit, hazárdjátékoská lesz s miután ősei kastélyát egy hitelezőnek adja el, önkézével vet véget életének. Épp ez a hitelező, akitől Schwandorf a színésznőt elhódítja, menti meg a kastélyt a gróf gyermekei és felesége számára azért, hogy fedezze, mennyire értékes a családi képtár, amelynek eladásából ki lehet fizetni az öngyilkos adósságait. Sternberg gróf testvéreinek, Salm Eleonóra hercegnének ajánlotta regényét.

— **Nyári Rudi felesége.** A romantika hadilábon él a valósággal. Hiába grófleány valaki és hiába lesz szerelmes egy cigányprimásba, hiába esküszik örök hűséget neki: a valóság kánya, mely könyörtelenül lecsap a romantika galambjára. Gróf Festetich Pál leánya, Vilma comtesse Nyári Rudihoz ment feleségül. Ez a romantika, Festetich Pál gróf azonban azzal a kéréssel fordult a soproni bírósághoz, hogy leányát helyezték gyámság alá. A bíróság helyt adott a gróf kérelmének és tárgyalási napnak junius 18-át tűzte ki. És ez kérem a legkényebb valóság.

— **Tolvaj munkások.** Kitzbichler kassai vízvezeték berendező cégnek már rég idő óta feltűnt, hogy a munkálatokhoz használt drága ólom és ón áruból nagyobb mennyiség használódik el. Rosszat gyanítva megfigyelte a kassai ószereseket s kiderült, hogy azok az utóbbi időben sok ólmot és ónt vásároltak össze munkás emberektől. Tapasztalásról jelentést tett a cég a rendőrségen s a nyomozat megállapította, hogy a mun-

kások a vízvezetési munkálatoknál használt csöveket feldarabolták, izomba tömegé olvasztották s úgy értékesítették. A cég kára igen jelentékeny. A lopás ügyébe sok munkás volt beavatva, akik ellen most széleskörű vizsgálat indult meg.

— **Napoleon hajfűrtje.** A nottinghami muzeum sok látóvalója nemrégiben egy hajfűrttel is meggyarapodott. A hajfűrt tulajdonosa valamikor I. Napoleon volt. Egy órával a császár halála után vágták le Szent Ilona szigetén a császár homlokáról. Eredetileg Bertland marsall felesége vette át a hajfűrtöt. A marsall azonban Franciaországba való visszatérése közben súlyosan megbetegedett és ekkor — angol hajón utazott — Dikson orvos gyógykezelte. Az orvos megmentette a marsallné életét, aki hálából megajándékozta őt ezzel a hajfűrttel. Dr. Dikson nagy becsben tartotta az értékes ereklyét, melyet halála után is hűségesen megőriztek gyermekei. Ezek közül az egyik hagyományozója most a nottinghami muzeumnak.

— **Halásznai járó pók.** Buenos-Ayresben egy Berg nevű tanár azt a fölfedezést tette, hogy létezik egy pókfaj, mely halakra is kivetí hálóját. A különös fajtájú pók rendszerint kövek között tanyázik valamely csendes vizű tó partján, ott megszövi hálóját, melyet aztán behelyez a vízbe. Az apróbb halak fennakadnak benne s a pók úgy bányik el velök, mint a legyekkel, mikor felfalja azokat.

— **Uj cementáru-gyár Kassán.** Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házban modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserépet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építésszek és építetők közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készit.

— **Báró Kozmitza Miklós (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön.** Telephonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vérbőségben, verőzéri pangások esetén, máj, és lépajokban, aranyérbben *nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez,* — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővitve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserűviz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vizei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák árai mérsékeltek. A t. c. közönség szórakoztatására szolgál, a fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgóteremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kitűnő vezetése alatt áll. Villamos- és telephon-állomás. Fürdő-prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A képviselőház ülése.

(Letárgyalták a cselédtörvényt. — Vasutasjavaslatok. — Kuriai bíraskodás.)

Budapest, junius 5.

A képviselőház mai ülésén **Justh Gyula** elnököl.

Rövid vita után elfogadják a **cselédtörvény**

hátralevő szakaszait. Evvel a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta a Ház.

Elnök indítványozza, hogy a Ház a vasutasok szolgálati pragmatikájáról és fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat tárgyalja.

A vasutas javaslat.

A javaslat általános tárgyalásának két előadója lesz. A szolgálati pragmatikának **Jankovich Géza**, a fizetésrendezési javaslaté **Hojtsy Pál**.

Kossuth Ferenc szól elsőnek a beterjesztett javaslatához. A szolgálati pragmatikát méltányosnak és az államvasutak üzemével számolóknak mondja. A fizetésrendező javaslat, értesülése szerint egyes kevés kivétellel a legjobb hatást keltette. A szolgálati pragmatika szabályozza az üzemet és a hivatalnoknak éltetiz való viszonyát kell, hogy ez a pragmatika védelmet nyújtson a sztrájk ellen. A javaslatok hivatva lesznek a megelégedést és rendet megteremteni; az izgatók ellen pedig legnagyobb szigorral fognak eljárni. Ajánlja a két javaslatot elfogadásra.

A horvát követelésekre nézve kijelenti, hogy a javaslat elment a szél-só határokig. A horvátok elégedjenek meg a nekik nyújtott kedvezményekkel, ennél többet egy kormány sem adhatna. A közös egyetértést, mely épugy horvát mint magyar érdek, kár volna kockára tenni. A magyar államvasutak hivatalos nyelve csak magyar lehet. (Zajos éljenzés, taps.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után **Günther Antal** igazságügyminiszter beterjeszti a

kuriai bíraskodás

meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

Elnök bejelenti, hogy miután horvát szónokok vannak feliratkozva, horvát gyorsírókról gondoskodott.

Horvát részről ketten szólnak a vasutas javaslatához, majd **Barta Ödön** terjeszti be interpellációját a horvát kérdésben.

Ezzel az ülés véget ért.

Egy 6 lóerejű stabile benzinnmotor

ipari üzemre, teljesen új, mivel nagyobb lett szükség, olcsón eladó.

Cím: a kiadóhivatalban.

Egy fiatal hölgy francia és német nyelv tanítására, esetleg mint társalkodónő előkelő család gyermekeihez július hó 1-től a nyári hónapokra állást keres. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz küldendők be.

Gyümölcsfákkal beültetett gyönyörű quadrát telek egyszobás kis kerti lakkal, a kir. tábla és polgári iskolához közel, **jutányosan eladó** esetleg bérbeadó.

Bővebbet Hellvig Zs. üvegkereskedésében Fő-utca 46. sz. alatt.

Langue française. Nyári tanfolyam

Kezdők és haladók, kik a francia nyelvet a nyári hónapokban elsajátítani akarják, jelentkezhetnek személyesen vagy levélileg Buée tanár úrnál, Klobusitzky-utca 13 a. 12 óra-kor délben vagy este 7—8 óra között.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3 $\frac{1}{2}$ százalék mellett elhelyezett betétek kamatlábát f. hó 1-től

4 SZÁZALEKRA EMELTÜK

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli. Kassa, 1906. november 2.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Új cementárugyár Kassán.

GÖLLNER ZSIGMOND

||| **Kassa, Vám-utca 2-ik szám alatt** |||

újonnan megnyitott cementáru gyára ajánlja kitűnő és versenyképes gyártmányait az építészek és építtető közönség figyelmébe, u. m:

Thoman-féle hornyolt cement-tetőcserép,

portlandi cementből, 10 évi jótállás melletti kivitelben, cement kút-kagylók, padlók, burkolatok, téglák, cementcsövek és csatornák, valamint mindennemű cementáruk. o o o

A gyártmányok tartós kiviteleért kezesség.

Jutányos árainkról költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.